

PRZEGŁĄD SADOWY I ADMINISTRACYJNY.

Wychodzi we Lwowie każdej środy w objętości 1 do 1½ arkusza druku.

Cena przedpłaty:

we Lwowie: rocznie 6 zł., półrocznie 3 zł., kwartalnie 1 zł. 50 ct. wal. austr.;
po za Lwowem z przesyłką pocztową: rocznie 7 zł., półrocznie 3 zł. 50 ct., kwar-
talnie 1 zł. 75 ct. w. a.;

w Królestwie Polskiem i Cesarstwie Rosyjskiem: rocznie 6 rs., półrocznie 3 rs.,
w Królestwie Poznańskiem i Cesarstwie Niemieckiem: rocznie 20 marek, półrocznie 10 m.

Numer pojedynczy kosztuje 25 ct.

Rękopisy nieużyte zwraca Redakcyja na żądanie.

Artykuły zamieszczone honorowane będą według umowy.

Redakcyja i Administracyja we Lwowie, ulica Karola Ludwika 1. 5.

Expedytury miejscowa w księgarni J. Milikowskiego, rynek 1. 34.

Prenumeratę przyjmują:

we Lwowie i w Stanisławowie księgarnia J. Milikowskiego. — w Krakowie
księgarnia G. Gebethnera i Sp. — w Tarnowie księgarnia W. Gazdy, —
w Warszawie księgarnia G. Gebethnera i Wolffa. — w Wiedniu księgarnia
J. G. Manz'a — oraz wszystkie księgarnie w kraju i za granicą.

Orłoszenia (inzeraty) przyjmuje Administracyja po 8 ct. od wiersza petytowego.
Reklamacye uwzględnione być mogą tylko w ciągu 3 tygodni po wydaniu numeru.
Listy reklamacyjne, nieopieczętowane, są wolne od opłaty pocztowej.

Projekty Wydziału krajowego

tyczące się zmiany ustawy gminnej i ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

(Dokończenie).

Projekt IV.

O przyznaniu Wydziałom powiatowym prawa egzekutywy
przy wykonywaniu orzeczeń i rozporządzeń Reprezentacyi
powiatowej.

Art. I. § 31 ustawy o Reprezentacyi powiatowej
z dnia 12 sierpnia 1866 l. 21 dz. u. kr. zostaje uchyl-
onym w dotychczasowym brzmieniu i ma brzmieć jak
następuje:

Prace przygotowawcze. Wykonywanie uchwał.

§ 31. Wydział powiatowy przygotowuje przedmioty
do obrad Rady i wykonuje jej uchwały.

Wydział powiatowy ma prawo celem wykonania
orzeczeń i rozporządzeń Reprezentacyi powiatowej (Rady
powiatowej i Wydziału powiatowego) nakładać kary pie-
niężne do wysokości 20 złr. w. a., a w razie niemożno-
ści ich uiszczenia, kary aresztu do dni czterech.

Kary pieniężne wpływają do kasy powiatowej.

Celem ściągnięcia tych kar, równie jak celem wy-
konania orzeczeń i rozporządzeń, którymi Wydział po-
wiatowy w moc obowiązujących ustaw nakłada w swoim
zakresie działania pieniężne lub innego rodzaju prestacje
na gminy, obszary dworskie, korporacje lub pojedyncze
osoby, służą Wydziałowi powiatowemu te same prawa,
które władzom rządowym przyznają §§ 2, 3 i 5 ces.
rozporz. z dnia 20 kwietnia 1854 l. 96 dz. u. p.

Wydział powiatowy postępuje przy tém samodziel-
nie bez spółdziału politycznej władzy powiatowej. Je-
żeliby jednak własne siły i środki Wydziału powiatowego
niedostatecznymi były, ma się udać o pomoc do polity-
cznej władzy powiatowej.

Art. II. Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu
Ministrowi spraw wewnętrznych.

M o t y w a.

Już po dwakroć przekładał Wydział krajowy Wy-
sokiemu Sejmowi wniosek do uzupełnienia ustawy gmin-
nej a raczej ustawy o Reprezentacyi powiatowej w tym
duchu, żeby Wydziałom powiatowym służyło prawo
egzekutywy. Atoli wniosek ten nie doczekał się zała-
twienia w Wysokiej Izbie. Gdy jednak brak takiego

postanowienia w ustawie coraz bardziej czuć się daje,
ponawiamy nasz wniosek, uzasadniając go jak następuje:

§ 29 ustawy o Reprezentacyi powiatowej brzmi:
„Wydział powiatowy jest w sprawach powiatu orga-
nem zarządzającym i wykonawczym“, a § 31 pomie-
nionej ustawy postanawia: „Wydział powiatowy przygo-
towanie przedmioty do obrad Rady i wprowadza w wy-
konanie uchwały Rady“.

Wedle tego jasnego brzmienia ustawy, jest przeto
Wydział powiatowy organem wykonawczym i ma obo-
wiązek wprowadzać w wykonanie uchwały Rady; lecz
nigdzie nie przyznaje mu ustawa prawa do użycia środ-
ków egzekucyjnych.

Otóż w praktyce dzieje się tak, że Wydziały po-
wiatowe udają się do władz rządowych w celu wykona-
nia swych uchwał i rozporządzeń, a władze rządowe
badają, czy rozporządzenie może być wykonane lub nie
t. j. czy nie przekracza zakresu działania i nie sprzeci-
wia się ustawie. W tych wypadkach odmawiają władze
rządowe egzekucyi, choćby uchwały i rozporządzenia
dawno już były prawomocne. Lecz i dla wypadków,
jeżeli uchwała lub rozporządzenie nie przekracza zakresu
działania ani sprzeciwia się ustawie, nie ma w ustawie
wypowiedzianego obowiązku władz rządowych do wyko-
nania tych uchwał i rozporządzeń, a przy zmienionych
stosunkach mogłyby władze rządowe nawet takim zupeł-
nie legalnym uchwałom i rozporządzeniom odmówić
egzekucyi. Chcąc złemu zaradzić, wniosł Wydział kraj-
owy w r. 1872 i 1873 nowelę do ustawy o Reprezen-
tacyi powiatowej, którą obecnie ponawia.

Także wnosil Wydział krajowy w r. 1872 i 1873
projekt do zmiany §§ 50 i 51 ustawy o Reprezentacyi
powiatowej w tym duchu, żeby przełożony władzy poli-
tycznej lub jego delegowany mógł być obecnym nie tylko
na posiedzeniach Rady powiatowej, lecz oraz i Wydziału
powiatowego, a gdyby nie był obecnym, żeby mu udzie-
lono odpis protokołu obrad. Natomiast uchwały Repre-
zentacyi powiatowej, jeżeli ich zawieszenie nie nastąpiło
w oznaczonym terminie, miały się stać wykonalnemi.

Wysoki Sejm uchwalił tę nowelę w roku 1873/74,
z niektórymi zmianami, a mianowicie włożył na przeło-
żonego politycznej władzy powiatowej obowiązek być
obecnym na posiedzeniach Rady powiatowej i jej Wy-
działu, lecz włożył oraz na władze rządowe obowiązek
wykonać uchwały Reprezentacyi powiatowej, jeżeli ich
zawieszenie nie nastąpiło w czternastodniowym terminie
i jeżeli stały się prawomocnemi. Atoli uchwała Sejmu
nie otrzymała najwyższej sankcyi.

W następnym roku (1874) ponowił Wydział krajowy ten wniosek, lecz Wysoki Sejm zmienił go, postanawiając wyraźnie, że przełożonemu politycznej władzy powiatowej pozostawia się wolność, być obecnym na posiedzeniach Reprezentacji powiatowej lub nie, wkładając jednak na władzę rządową obowiązek wykonania uchwał Reprezentacji powiatowej pod warunkami wyżej podanymi. Uchwała Wysokiego Sejmu nie otrzymała jednak najwyższej sankcji, ponieważ zamierzona zmiana zawiera postanowienia, które ścieśniają przysługujące obecnie Rządowi prawo systowania nielegalnych uchwał Reprezentacji powiatowej, na co Rząd przystać nie może.

Z właśnie przedstawionego stanu rzeczy okazuje się, że Wydział krajowy starał się dwójakim sposobem zabezpieczyć Reprezentacyom powiatowym, aby ich uchwały były wykonywane, a mianowicie:

a) przyznając Wydziałom powiatowym prawo egzekutywy,

b) wkładając na władze rządowe obowiązek wykonania uchwał Reprezentacji powiatowych pod pewnymi warunkami.

Pierwszy z tych projektów nie doczekał się załatwienia w Wysokiej Izbie, a drugi został po dwakroć przez Sejm uchwalony, lecz nie uzyskał najwyższej sankcji.

Chcąc w tym kierunku koniecznie zapełnić lukę w ustawie, powraca Wydział krajowy do swego projektu o prawie egzekutywy Wydziałów powiatowych, przedłożonego Wysokiemu Sejmowi po raz pierwszy w r. 1872, a to głównie dlatego, że zmianę, którą Wydział proponuje, uchwalili już Sejmy tyrolski i bukowiński, a uchwały ich otrzymały najwyższą sankcję (ustawa dla Tyrolu z 29 listopada 1868 l. 56 dz. u. kr. i dla Bukowiny z 12 grudnia 1869 l. 7 dz. u. kr. ex 70).

Projektowana przez nas nowela przyznaje Wydziałom powiatowym prawo, celem wykonania orzeczeń i rozporządzeń Reprezentacji powiatowej nakładać kary pieniężne do wysokości 20 złr. lub aresztu do dni czterech, przyjmując wedle zasad ustawy karnéj jeden dzień aresztu za 5 złr. Dalej przyznaje projektowana nowela Wydziałom powiatowym takie same prawa, jakie władzom rządowym służą na podstawie §§ 2, 3 i 5 ces. rozporz. z 20 kwietnia 1854 l. 96 dz. u. kr. Właśnie powołane §§ opiewają:

„§ 2. Należitości niewątpliwe, rozłożone przez dodatek do podatków bezpośrednich lub pośrednich, mają być ściągane wskutek rozporządzenia władz politycznych przez organa do ściągania tych podatków powołane i środkami przymusowymi ku temu istniejącymi.

W ten sam sposób dla ściągania podatków przepisany i drogą egzekucyi podatkowej mają być pobierane także i te należitości, które z mocy ustawy, co do ich pobierania, na równi z podatkami są postawione, wskutek rozporządzenia tych organów, które rozstrzygać mają pod względem obowiązku i objętości należitości.

§ 3. W sposób przepisany nałożone, lub już istniejące należitości pieniężne innego rodzaju, które w toku politycznego zarządu mają być pobierane dla celów publicznych n. p. kosztu leczenia i inne datki sanitarne, kary pieniężne, pobory urzędników gminnych przez administracyę państwa na koszt gminy ustanowionych, datki dla kościołów, probostw i szkół, opłaty szkolne i t. p. mają być ściągane wskutek rozporządzenia władz, przez ich własne organa lub w ich imieniu i zleceniu przez organa gminne. Toż samo rozumie się o należitościach w naturaliach dla kościołów, probostw i szkół, których ściąganie dotąd politycznym władzom jest przekazane, o ile prawo pobierania nie jest zaprzeczone, lub w razie

zaprzeczenia, uprawniony w posiadaniu został utrzymanym.

Jeżeli należitości całkiem lub częściowo spłacie zaniebano, lub odmówiono, wówczas służy władzy politycznej prawo, po bezskuteczném, bezpośrednim lub przez organa gminne uskutecznioném upomnieniu, użyć środków egzekucyjnych, jakie zwykle bywają użyte do ściągania zaległości w podatkach bezpośrednich.

§ 5. Jeżeli ustawą, zarządzeniem władzy politycznej lub uchwałą gminy przez właściwą władzę zatwierdzoną, wyrzeczoném jest zobowiązanie do uiszczenia należitości w robocie lub w naturze, temuż obowiązкови zaś na wezwanie władz lub przełożonych gminnych, powołanych do wykonania, albo weale zadość nie uczyniono, albo niezupełnie, albo nie w czasie należitym, wówczas nieuiszczone prestacje będą ściągane na koszt i niebezpieczeństwo zobowiązanych, a wydatki w tym celu poczynione zostaną ściągane od ociągających się wedle postanowień zawartych w §§ 2, 3 i 4, nie dopuszczając żadnego zarzutu przeciw ich wysokości, która ma być sprawdzoną przez władzę polityczną“.

To są atrybucye, które miałyby służyć Wydziałom powiatowym celem przeprowadzenia uchwał i rozporządzeń Reprezentacji powiatowych.

Co do sposobu wykonywania egzekutywy, służy Wydziałowi powiatowemu wybór, czy zechce sam przystąpić do kroków przymusowych, czyli téż udać się o pomoc do c. k. Starostwa, gdyby uważał, że jego siły i środki nie są wystarczające. Tym sposobem zapewnia projektowana nowela Wydziałom powiatowym prawo egzekutywy i wkłada oraz na władze rządowe obowiązek udzielenia Wydziałom powiatowym pomocy, gdyby ich własne siły i środki nie wystarczyły.

Oprócz téj korzyści przysporzy projektowana nowela i inne, a mianowicie: ustąpi poczucie bezwładności u Wydziałów powiatowych, nabiorą one większej powagi zarówno u podwładnych sobie Zwierzchności gminnych, jak u ludności powiatu, gdy się ta naocznie przekona, że Wydział powiatowy nie tylko wydaje rozporządzenia, lecz jest oraz upoważniony wymuszać je. Wreszcie tok spraw będzie uproszczony i szybszy, skoro odpadnie potrzeba udawania się w każdej najdrobniejszej sprawie o pomoc do władzy rządowej, a równie władzom politycznym jak Wydziałom powiatowym ubędzie niemało wzajemnej pisaniny.

Proponowana przez nas nowela streszczona jest w projekcie IV.

Przegląd tygodniowy.

Lwów dnia 15 września 1878.

(Rozpoczęcie prac sejmowych. — O wiecu prawników niemieckich. — Wiec ekonomistów w Poznaniu. — Kongres więzienny w Stockholmie. — Wiec adwokatów w Bernie).

Staraliśmy się czytelnikom naszym dać ogólny obraz przedłożeń, jakie Wydział krajowy dla Sejmu tegorocznego przygotował. Pod względem ilości i ważności tych przedłożeń rok bieżący zajmuje pierwszorzędné miejsce. Wydział krajowy pojął należycie swe zadanie, biorąc inicjatywę w najważniejszych dla kraju kwestiach, gdyż inicjatywa poselska wobec krótkości sesyj sejmowych nie może być skuteczną, podając tylko myśli bez wykończenia, a inicjatywa Rządu jest niestety — żadna. Już to Rząd bardzo różowo zapatrywać się musi na nasze stósunki; widocznie bowiem żyjemy w tak bło-

gich czasach, że w ustawodawstwie naszym nie wcale już uzupełnić lub naprawić nie potrzeba. Prace sejmowe jeszcze nawet nie rozpoczęte. Zaledwie bowiem odesłano wszystkie przedłożenia Wydziału krajowego do odpowiednich komisyj, które się natychmiast ukonstytuowały.

— W końcu z m. obradował w Jenie wiec niemieckich prawników. Najważniejszą niemal kwestyą było, czy zaleca się przeniesienie własności rzeczy ruchomych uczynić zawisłém od tradycyi lub nie? Rozstrzygnięto ją potwierdzająco, a debaty były żywe. Prezydent Albrecht z Hamburga, zwolennik teoryi rzymskiej i praktyki dotychczasowej, silnie stanął po stronie téjże. Prezydent Peterssen ze Strassburga, wychowany na wzorach francuzkich, równie gorąco obstawał za usunięciem tradycyi. Prof. Dernburg przyłączył się do Albrechta, radca Trybunału handlowego w Lipsku do Peterssena.

Równie zajmującą, choć dla nas nie tak wielkiej doniosłości była debata o urządzeniu egzaminów jurystycznych. Wspominamy o téj kwestyi tylko w tym celu, aby zwrócić uwagę, że i u nas zdałaby się reforma w tym względzie.

Z zakresu prawa cywilnego oświadczone się za zatrzymaniem części obowiązkowych, a zatem za ograniczeniem swobody rozrządzania majątkiem na przypadek śmierci; prawo do części obowiązkowej służyć ma krewnym w prostej linii i małżonkowi; nie jest zaś bezwarunkowém, gdyż mają być uznane powody wydziedziczenia. Prawo legitymy mieści w sobie jedynie prawo żądania pewnej sumy pieniężnej a względnie pewnej wartości pieniężnej, nie zaś prawo do rzeczy w spadku pozostałych. Z pomiędzy innych uchwał wspominamy, że uchwalono przejść do porządku dziennego nad wnioskiem karogodności zamileczenia zysku założycieli przy utworzeniu spółki akcyjnej, dalej że na wniosek Gneista uchwalono, iż pouczenie prawne przewodniczącego jest obowiązujące dla przysięgłych.

— Wiec ekonomistów, który się odbył w Poznaniu, zajmował się kwestyą zaprowadzenia w Niemczech monopolu dla tytoniu, ustanowieniem zasad dla ankiet ekonomicznych i kwestyą różnicy w taryfach kolejowych (*Differentialtarife*). Uchwały kongresu w téj ostatniej sprawie powzięte mają na celu ułatwienie obrotu towarowego, popieranie przemysłu krajowej i unormowanie ingerencyi państwa w sprawie oznaczenia odpowiednich taryf kolejowych.

— Kongres w Stokholmie dla spraw więziennych, zebrany dnia 20 z. m., ukończył swe obrady w dniu 26 z. m. Uchwały tego kongresu nie są wielkiej doniosłości i nie utworzyły żadnych nowych poglądów na dotyczące ustawodawstwo. Z pomiędzy ważniejszych uchwał przytaczamy tu następujące: a) Dla ochrony więźniów, którzy karę odbyli, założone być mają zakłady poprawcze; b) kara cielesnego ukarania w drodze dyscyplinarnej jest nieodpowiednią; c) czas trwania więzienia odosobnionego winien być w ustawie przewidziany; d) młodych zbrodniarzów zatrzymywać należy w zakładach poprawczych, a w razie popełnienia zbrodni z niedbalstwa lub nie-

uwagi w zakładach naukowych; e) najgłówniejszém zadaniem władz policyjnych jest, zapobiedz zbrodniom; f) system deportacyi więźniów nie odpowiada wymogom dobrej ustawy karniej. — Kongres zajmował się nadto sprawami krajów skandynawskich. W téj mierze ciekawą była rozprawa, wywołana wnioskiem udzielania więźniom nauki w religii. Przeciwno temu wnioskowi powstała silna opozycja, utrzymująca, że powodem zbrodni jest raczej brak wychowania i oświaty, niż złe serce, przeto udzielanie nauki o wiele korzystniej wpłynie na poprawę zbrodniarza.

— Dnia 16, 17 i 18 września b. r. odbędą się w Bernie obrady czwartego wieca austriackich adwokatów. Na porządku dziennym stoi wyłącznie reforma adwokatury. Referenci Dr. Lotar Johanny z Wiednia i Dr. Karol Reissig z Berna przedłożyli swe oddzielne a wręcz sobie przeciwne wnioski. Wniosek pierwszego referenta opiera się na zasadzie wolności adwokatury, podczas gdy wniosek Dra Reissiga dąży do ograniczenia liczby adwokatów w siedzibie każdego Sądu. Stała deputacya wiecu przedkłada obydwaj referaty pod obradę wiecu, któremu w ten sposób daną będzie możność przychylenia się do jednej lub drugiej zasady, a oraz do uchwalenia w obranym kierunku głównych wymogów reformy stanu adwokackiego. O wyniku tych, pod każdym względem doniosłych obrad, podamy naszym czytelnikom obszerniejsze sprawozdanie.

Praktyka sądowa.

Sekwestracja spornego majątku spadkowego dozwolona być nie może, skoro nie wykazano warunków z § 388 post. sąd

Wawrzyniec R. zmarł bezdzietnie, pozostawiając ojca i wdowę, której ostatniej woli rozporządzeniem uznaném za kodycył grunt do spadku należący zapisał. Na zasadzie téj zgłosiła się téż wdowa Agnieszka R. na podstawie prawnego dziedziczenia z utrzymaniem ostatniej woli rozporządzenia do spadku tego; ojciec Stefan R. zaś na podstawie prawnego dziedziczenia, wskutek czego go Sąd powiatowy delegowany miejski w Rzeszowie z pretensyami jego do drogi prawa odesłał. Stefan R. wniósł w naznaczonym terminie skargę przeciw Agnieszce R. o unieważnienie rozporządzenia ostatniej woli Wawrzyńca R., równocześnie zaś podanie o zarządzenie sekwestracji gruntu spadkowego.

O. k. Sąd delegowany miejski w Rzeszowie przychylił się rezolucyą z 4 października 1877 l. 14207 na zasadzie § 127 ces. pat. z 9 sierpnia 1854 l. 208 dz. u. p. do tego żądania, którą to rezolucyą także i Sąd krajowy wyższy pod dniem 15 grudnia 1877 l. 14801 zatwierdził, a to z uwagi, iż wedle § 797 u. c. nikomu nie wolno objąć spadku samowładnie w posiadanie, komisarz sądowy bowiem sprawdził, że gospodarstwem po Wawrzyńcu R. pozostałém zarządza Agnieszka R., która się na podstawie prawnego dziedziczenia (§ 758 u. c.) do spadku zgłosiła, oddania jej legatu od spadkobierców

deklarowanych jeszcze nie żądała, i nie twierdzi, jakoby nadmienione gospodarstwo w imieniu własném posiadała, a więc nie postępowanie sądowe w sprawach spornych, tylko cesarski patent z 9 sierpnia 1854 w niniejszym przypadku zastosowany być może.

C. k. Trybunał najwyższy zmienił jednakże powyższe orzeczenia, i Stefana R. z żądaniem o zaprowadzenie sekwestracji oddalił, albowiem z aktu sporządzonego przez delegata sądowego wynika, że gospodarstwo spadkowe, które było w posiadaniu spadkodawcy, znajduje się w posiadaniu pozostałej wdowy, że dalej wdowie tej, gdy spadkodawca zmarł bezdzietnie i pozostawił rozporządzenie ostatniej woli, w którym jej to gospodarstwo zapisał, przysługuje do takowego nie tylko prawo na podstawie prawnego dziedziczenia, lecz także z powołanego rozporządzenia ostatniej woli. Prawa te uznał też sędzia pertraktujący spadek, nie wydając żadnego rozporządzenia co do zarządu spadku, lecz pozostawiając takowy pod zarządem wdowy, co wszystko nastąpiło jeszcze, zanim Stefan R. wytoczył pozew o unieważnienie rozporządzenia ostatniej woli. Należy zatem przyjąć, że wdowa otrzymała zarząd spadku Wawrzyńca R. — rzeczą zatem było Stefana R. wykazać w prośbie o sekwestrację w myśl § 388 p. sąd., że wdowa mogłaby spadek pozbyć w ciągu procesu, takowy zniszczyć lub na szkodę narazić. Przepisowi temu, zawartemu w § 127 ustępie 2 ustawy z dnia 9 sierpnia 1854 Stefan R. zadość nie uczynił, Sądy niższe zatem wbrew tej ustawie na sekwestrację zezwoliły.

(Orzeczenie c. k. Trybunału najwyższego z dnia 3 lipca 1878 l. 3364). A. P.

Okoliczność, iż połączona przedtém gmina podzieloną została na dwie samoistne gminy, egzekucyjnemu wykonaniu uzyskanego przeciw połączonej gminie orzeczenia sądowego na majątku do jednej z tych gmin należącym w drodze nie stoi.

Na podstawie prawomocnego wyroku, wydanego przeciwko gminie V. L., która później podzieloną została na dwie odrębne gminy V. i L. — dozwolił Sąd obw. w I. intabulacji egzekucyjnego prawa zastawu na gruntach gminy L.

Sąd wyższy w Pradze odmówił zaś prośbie egzekucyjnej, ponieważ wyrok opiewa przeciw gminie V. L., a z odezwy Starostwa wynika, że miejscowości V. i L. wedle józefińskiego katastru i podziału powiatów z roku 1854 jedną gminę katastralną stanowiły, że dalej na mocy ustawy z 7 grudnia 1869 nr. 147 dz. u. kr. dla Czech, sankcyonowany został podział tych dwóch gmin z ukonstytuowaniem samoistności tych gmin i że naczelnik gminy L., wydzielonej ze związku z gminą V., złożył przyrzeczenie jeszcze w lutym r. 1871. Skonstatowano dalej, że tak jedna jak też druga gmina posiada odrębny książkowy majątek, przeto też prośba egzekucyjna, wniesiona tylko przeciw gminie L., jest niedopuszczalną, zwłaszcza że w wyroku o obowiązku solidarnego zapłacenia wywalczonej sumy nie ma mowy.

C. k. Trybunał najwyższy zatwierdził jednak uchwałę

pierwszego Sądu, z uwagi, że wyrok wobec samoistnej obecnie gminy L. stał się już prawomocnym, przeto też wykonany być powinien, okoliczność zaś, że połączona przedtém gmina V. L. podzieloną została na dwie samoistne gminy, prawom wierzycieli na przeszkodzie stać nie może.

(Orzeczenie c. k. najwyższego Trybunału z dnia 10 sierpnia 1875 l. 8719). X

Orzeczenia Trybunału administracyjnego.

Powody orzeczeń 217 i 218 są identyczne z powodami orzeczeń 116 i 141.

219.

Pisemne układy interesów dwustronnych podlegają należytości, jeżeli podpisane zostały przez jednego kontrahenta i w rękach drugiego kontrahenta się znajdują.

(Orzeczenie z 26 lutego 1878 l. 320).

Zarządca dóbr Adersbach zawarł trzy kontrakty dzierżawne, od których wymierzono w myśl § 79 l. 1 ustawy z 9 lutego 1850 potrójną należytość. Przeciw temu wymiarowi wniósł właściciel dóbr A. zażalenie, utrzymując, że w mowie będące kontrakty zawarł zarządca bez wiedzy i wbrew woli jego, przeto w myśl § 1008 u. c. wobec niego nie mają mocy prawnej i dlatego wymiarowi poddane być nie mogą.

Trybunał adm. nie uwzględnił tego zażalenia, albowiem lubo wspomniane kontrakty podpisane zostały tylko przez dzierżawców i dwóch świadków, a nie przez zarząd dóbr, stwierdzonem zostało, że takowe znajdowały się w rękach zarządu. Okoliczność ta wystarcza do uzasadnienia wymiaru należytości w myśl poz. tar. 49 i § 37 ustawy z 9 lutego 1850, tudzież do uznania solidarnego obowiązku zapłacenia należytości przez żalącego się i dzierżawców w myśl § 64 l. 1 b) cyt. ust. i poz. tar. 25, albowiem § 1029 u. cyw. przypuszcza, że ten, kto drugiemu zarząd powierza, upoważnia go zarazem do wszelkich w zarządzie potrzebnych czynności. Temu przypuszczeniu § 1008 u. cyw. w drodze nie stoi, gdyż zawarcie kontraktu dzierżawnego nie wymaga pełnomocnictwa specjalnego ani też na rodzaj interesu opiewającego. Obojętną jest tedy dla wymiaru należytości rzecz, czyli kontrakty bez wiedzy i wbrew woli żalącego się zawarte zostały.

Orzeczenie 220 tyczy się datków konkurencyjnych na cele szkolne w Krainie. W orzeczeniu z 28 lutego 1878 l. 312 (221) wypowiedział Trybunał adm. zasadę, że w razie zastosowania § 24 ustawy leśnej z 3 grudnia 1852 o potrzebie przewozu płodów leśnych przez obcy grunt, władze polityczne orzekać powinny także o tymczasowem wynagrodzeniu. — Orzeczenie 222 zawiera interpretację § 70 czeskiej ustawy gminnej.

223.

Z wyjątkiem przypadku, w rozp. min. z 31 lipca 1849 nr. 342 dz. u. p. przewidzianego (enkławy), samoistne okręgi łowieckie (§§ 4 i 5 pat. z 7 marca 1849 nr. 154 dz. u. p.) tylko na mocy urzędowego zlecenia z gminnym okręgiem łowieckim połączone być mogą.

(Orzeczenie z 2 marca 1878 l. 205).

Starostwo w Holeszowie odmówiło żądaniu właścicieli kompleksu leśnego „Nerozdilna hora“, ażeby dzierżawcy gminnego prawa polowania wzbronili łowiectwo na tym, 849

morgów 266 □ s. obejmującym a do gminnego lasu przy-
 tyczącym kompleksie, albowiem wyłączenie kompleksu la-
 sowego w myśl pat. z 7 marca 1849 i rozp. min. z dnia
 15 grudnia 1852 nr. 257 dz. u. p. jest niedopuszczalne.
 Ministerstwo rolnictwa zezwoliło na żądanie, lecz dopiero
 po upływie dzierżawy. Trybunał adm. zniósł jednak orze-
 czenie ministeryjne, albowiem w myśl § 6 pat. z 7 marca
 1849 i rozp. min. z 10 września 1849 nr. 386 dz. u. p.
 przyznano gminom prawo łowiectwa na wszystkich, w sta-
 łym katastrze w gminie zapisanych gruntach, z wyjątkiem
 tylko obszarów w objętości przynajmniej 200 morgów, albo
 też zamkniętych zwierzyńców. Polowanie na tych miejscach
 jest odrębnym uprawnieniem, przysługującym z mocy ustawy
 właścicielom, a więc nie gminie, przeto też prywatne prawo
 polowania z gminnym prawem — z wyjątkiem tylko przy-
 padku w rozp. min. z 31 lipca 1849 nr. 342 przewidziane-
 go — połączone być nie może, gdyż w takim razie po-
 trzebną była zmowa uprawnionych. Mylnie jest tedy zdanie
 Ministerstwa, jakoby właściciele odrębnych okręgów łowie-
 ckich celem wykonywania tego uprawnienia przedtem oświad-
 czyćby się musieli, iż z dozwolonego im prawa korzystać
 chcą, albowiem wyłączenie nie następuje z urzędu, a
 w przeciwnym razie granice i objętość okręgów gminnych
 nie byłyby nigdy oznaczone. Zresztą ustawa ani wyłącze-
 nia ani też deklaracji uprawnionych nie przepisuje. Do-
 kładne oznaczenie objętości i granic gminnego okręgu łow-
 czego jest niezawodnie rzeczą gmin, a oznaczenie to na
 podstawie operatów katastralnych żadnej nie podlega tru-
 dności.

Korespondencje.

(Oryginalne korespondencje „Przegl. sąd. i adm.“)

Paryż dnia 24 sierpnia 1878.

Korzystając z pobytu mego w Paryżu, chęć udzielić
 czytelnikom *Przeglądu* kilka uwag o przedmiotach, mogą-
 cych budzić zajęcie prawników.

Na wystawie samęj nie znalazłem dotąd nic, coby
 prawnika specjalnie zainteresować mogło, i wątpię też, że-
 bym co takiego znalazł; tém ciekawsze jednak są przed-
 mioty po za wystawą i o nich też wspomnieć zamierzam.

Na uwagę zasługuje przedewszystkiem instytucja
 zwana powszechnie pod mianem *la Morgue*. O kilka kro-
 ków od słynnego kościoła *Nôtre Dame* znajduje się mały
 i posępny domek, mający nadzwyczaj ważne i doniosłe za-
 danie. W nim bowiem wystawia się na widok publiczny
 trupy ludzkie w mieście i okolicy znalezione, których po-
 chodzenie nie jest znane, z wezwaniem, ażeby każdy, który
 o nich ma jakąkolwiek wiadomość, takową władzom udzie-
 lił. W ten sposób przy udziale publiczności skonstatować
 można pochodzenie trupa, co znacznie ułatwia wykrycie
 zbrodni i zbrodniarzy.

Niedaleko ztąd nad Sekwaną znajduje się wspaniały
 gmach sądowy, *Palais de Justice*, mieszczący wszystkie
 Trybunały paryskie, z wyjątkiem Trybunału handlowego,
 który mieści się w gmachu odrębnym naprzeciw gmachu
 głównego położonym.

Przed Trybunałem przysięgłych odbywa się właśnie
 rozprawa oskarżonych o podrabianie monety: Aleksandra
 Molteau, Tymoteusza Valteau i Teodora Mondhey. Rozprawa
 nie przedślawia nic ciekawego. Przysięgli wydają orzeczenie
 potwierdzające, a Trybunał skazuje oskarżonych na 7 lat
 więzienia.

Niedaleko sali przysięgłych znajduje się wspaniała
 sala rozpraw Trybunału kasacyjnego, przed którym poza-
 wczoraj toczyła się zajmująca rozprawa z powodu zażalenia
 nieważności, wniesionego przez skazanych z początkiem
 bieżącego miesiąca na karę śmierci Lebiez'a i Barré'go,

którzy zamordowali i zrabowali starą kobietę, n której mie-
 szkali. Zażalenie nieważności, które się opierało na bardzo
 błahych powodach formalnych, zostało odrzucone, a wyrok
 został potwierdzony. —

Wyszło tu właśnie w księgarni Durand et Lauriel
 bardzo ciekawe dzieło byłego naczelnika adwokatów Chaix
 d'Est Ange pod tytułem: *Discours et plaidoyers*; dzieło to,
 którego szczegółowy rozbiór zachowuję na później, składa
 się z trzech tomów i obejmuje w części pierwszej *Discours
 politiques et judiciaires*, w części drugiej *Affaires crimi-
 nelles (plaidoyers)*, a w części trzeciej *Affaires civiles*.

W Paryżu wychodzą następujące dzienniki, poświę-
 cone szczegółowo umiejętnościom prawniczym: *Gazette des
 Tribunaux* i *Le Droit, journal des Tribunaux*, które zaj-
 mują się głównie praktyką, podając szczegółowe sprawo-
 zdania z rozpraw przed Trybunałami pierwszej instancyi,
 Trybunałami apelacyjnymi i Trybunałem kasacyjnym.

Artykuły samodzielne o kwestyach prawniczych poja-
 wiają się bardzo rzadko. Prócz tego wychodzi kilka dzien-
 ników bez wszelkiej wartości, mieszczące tylko, z innych
 dzienników wypisane wiadomości o zbrodniach sensacyjnych,
 jak *Echo des Tribunaux* i t. p. Tak zwanym umiejęt-
 nościom politycznym poświęcone jest znakomite pismo *L'Eco-
 nomiste français*, redagowane przez Pawła Leroy-Beaulieu,
 członka akademii. Pismo to ogłasza właśnie odezwę To-
 warzystwa, zawiązanego w Paryżu w czerwcu b. r. celem
 obrony wolności handlowej (*association française pour la
 défense de la liberté commerciale et industrielle*), wzywa-
 jącą do udziału w celach Towarzystwa.

Dr. Józef Rosenblatt.

Paryż dnia 3. września 1878.

Ciekawe sprawy toczą się obecnie w Paryżu i jego
 okręgu.

Przed Sądem wojskowym dla komunistów stoi Matillon,
 kupiec z Tryestu, oskarżony o udział w pożogach, spowo-
 dowanych przez komuny w roku 1871. Matillon, robotnik
 paryski, został już przed kilku laty w nieobecności (*in con-
 tumacia*) osądzony i na karę śmierci skazany. Matillon opu-
 ścił był jednak Francją i osiadł w Tryeście, gdzie się ma-
 jątku dorobił. Dowiedziawszy się o wyroku przeciw niemu
 zapadłym, przybył do Paryża celem usprawiedliwienia się
 i wczoraj właśnie rozprawa jego się rozpoczęła. Świadkowie
 przez oskarżonego powołani, zeznają dla niego korzystnie i
 spodziewają się powszechnie wyroku uwalniającego.

Druga sprawa, która obecnie jest na porządku dzien-
 nym i ogólne budzi zajęcie, jest sprawa kawiarza Goupila,
 oskarżonego o morderstwo, popełnione na osobie majora
 Jonau. Sprawa toczy się przed Sądem przysięgłych w Epi-
 nal (departament Wosgów). Powodem morderstwa była nie-
 wierność żony oskarżonego, którą major Jonau uwiódł.
 Dzienniki oczekują wyroku uwalniającego, a jak właśnie
 najświeższa depesza donosi, w rzeczy samęj przysięgli wy-
 dali wyrok uwalniający. — Przed Sądem przysięgłych pary-
 skim rozpoczęła się wczoraj nowa kadencja. Dziś sądzoną
 była sprawa oskarżonego o kradzież Noego i trzech spół-
 ników oskarżonych o uczestnictwo. Jestto sprawa, jaka u
 nas często się zdarza, dlatego ją pomijam; nadmienić jednak
 muszę, co przypomniałem w liście ostatnim, o wzorowym
 urządzeniu tutejszej sali rozpraw; każda z stron biorących
 udział w sprawie ma przeznaczone odpowiednie miejsce
 w sali, osobny pokój poza salą rozprawy i osobne wejście
 do sali samęj. Wózny oznajmuje wejście sędziów (trzech),
 przy których wejściu obecni wstają; sędziowie przybrani
 w togi czerwone i białe, długie krawaty (lecz bez białej
 peruki, jak w Anglii) zasiadają we środku. Po prawej stro-
 nie Sądu zasiada prokurator ubrany tak samo jak sędzio-
 wie; obok niego miejsce dla przysięgłych. Naprzeciw pro-
 kuratora i przysięgłych siedzą obrońcy w czarnych togach

i białych krawatach (występuje tu zatem już na zewnątrz różnica między prokuratorem a obrońcą); po za nimi oskarżeni, mogący się swobodnie z obrońcą naradzać; dla świadków jest wejście osobne; osobny pokój dla świadków dowodowych, osobny dla odwodowych. Sala jest obszerna, wysoka i wspaniale przyozdobiona. W ogólności rozprawa francuzka czyni wrażenie wprost przeciwne angielskiej; tam pokój mały, ciasny, postępowanie proste bez uroczystości; tu wszystko przybiera formę uroczystą, która o wiele przyjemniej działa na widza i słuchacza.

Dr. Józef Rosenblatt.

Recenzja.

Pogląd historyczny na urzędnictwo gminne w Galicyi przez prof. Dra Tadeusza Pilata. Lwów. Nakładem Wydziału krajowego 1878.

Wyświecenie zapatrywań co do potrzeby i kierunku zasadniczej reformy obowiązującego ustawodawstwa gminnego, sprowadzenie kwestyi spornych i odmiennych zapatrywań do kilku wybitnych różnic i stworzenie w ten sposób spójnej podstawy faktycznej do dalszych dyskusyj, jest założeniem tej pracy, z którego autor chlubnie się wywiązał.

Dyskusją o ustawodawstwie gminnym obecnie obowiązującym, o licznych od roku 1866 na każdą niemal sesyi sejmowej projektowanych reformach i kierunku tychże, wyprzedził autor nader cennym poglądem historycznym o urządzeniach gminnych w Galicyi i w. m. Krakowie, jakie za panowania austriackiego nasze ustawodawstwo gminne z r. 1866 wyprzedziły.

Urządzenia gminne przed rokiem 1866 istniejące, przedstawia autor w dwóch okresach, z których pierwszy obejmuje urzędnictwo gminne pod jurysdykcyą patrymonialną i przedstawia stan urzędów gminnych i patrymonialnych, jakie zastał rok 1848 — drugi przedstawia koleje, jakie owe urzędnictwa od tego czasu aż do powrotu monarchii do życia konstytucyjnego w r. 1860 — względnie aż do wejścia w użycie ustaw gminnych z r. 1866 przebyły.

Przedstawiając stan urzędów gminnych pod jurysdykcyą patrymonialną, autor szczegółowo przedstawia zakres jurysdykcji dawnych dominiów w sprawach sądowniczych i miejscowej administracyi, sposób jej wykonywania przez b. justycyaryuszów i mandataryuszów i miejscowe urzędnictwa gminne osad tej jurysdykcji podległych; następnie przedstawia autor urządzenie gminne (magistraty i wydziały miejskie) i sposób sprawowania sądownictwa i administracyi miejscowej w miastach mających własną jurysdykcyą. Do miast tych należały wszystkie dawne miasta wolne królewskie i takie miasta poddańcze, w których Rząd uregulował magistraty. Wreszcie opisał autor stosunki gminne wolnego okręgu miasta Krakowa, i wskazał jako zasadnicze różnice w ustawodawstwie gminnym obu części kraju, że w okręgu krakowskim władza miejscowa sprawowaną była tak w mieście jak i po wsiach jedynie przez publiczne urzędy, i że większa część włościan uważaną była jedynie za czasowych dzierżawców posiadanej ziemi, skutkiem czego nie mieli prawa udziału w zgromadzeniach wyborczych zbiorowych gmin wiejskich, jakie istniały w okręgu w. m. Krakowa.

Całe powyższe streszczone opisanie urzędów i stosunków gminnych w Galicyi i w. m. Krakowie z czasów przed r. 1848 zestawiał autor treściwie i jasno w pierwszej części swjej pracy, a obok swjej wartości wewnętrznej nabiera ono tém większego znaczenia, jeśli się zważy, że jestto pierwsza praca historyczna na tém polu i że autor materiały do tej pracy z licznych zbiorów ustaw i z aktów urzędowych c. k. Namiestnictwa czerpać musiał. Obraz stanu przechodowego w r. 1848, zasady w Galicyi nawet

w życie nie weszłej prowizorycznej ustawy gminnej z dnia 17 marca 1849, tudzież u nas również nie obowiązującego ces. pisma odrębnego z 31 grudnia 1851, zmiany, jakie wejście w życie w r. 1855 urzędów powiatowych spowodowało w zakresie dotychczasowego sądownictwa i administracyi — dalej opisanie urzędów gminnych, jakie w gminach, w których do czasu zaprowadzenia urzędów powiatowych jurysdykcyą zwierzchnią dominia sprawowały przez rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 25 sierpnia 1856, zaś w miastach mających własną jurysdykcyą, przez rozporządzenia Namiestnictwa z 29 kwietnia 1856 wprowadzone zostały — wreszcie odrębne urządzenia miast Lwowa i Krakowa przedstawił autor w części drugiej swjej pracy, a zarazem zaznaczył także odrębne stanowisko, stojących po za związkiem gminnym obszarów dworskich.

Po opisaniu owego stanu urzędów gminnych, jakie zastała w Galicyi ustawa gminna z 12 sierpnia 1866 i téjże samej daty ustawa o obszarach dworskich, część trzecia powyższej pracy wskazuje kierujące zasady obowiązującej ustawy gminnej pod względem osób wchodzących w skład gminy, władz gminnych, zakresu działania gminy i nadzoru nad gminami — a w każdym z tych kierunków wskazuje autor różnice, jakie zachodzą między nowem a dawniejszem ustawodawstwem gminnym.

Równorzędnie z urządzeniem gminnym, traktuje część trzecia także o obszarach dworskich, przyczem autor szczegółowo określa, pod jakimi warunkami połączenie gminy z obszarem dworskim nastąpić może, a pod jakim względem między nimi spójność miejsce mieć musi.

Dla uzupełnienia całości dzisiejszej organizacyi gminnej, mówi autor w tej trzeciej części także o ustroju reprezentacyi powiatowych w Galicyi.

Całą zaś pracę kończy autor poglądem na przebieg usiłowań, jakie około reformy ustawy gminnej podejmowano od roku 1867 i rozbiera szczegółowo wszystkie projekty pod tym względem w ciągu ostatnich lat jedynastu w Sejmie galicyjskim z inicjatywy Rządu, Wydziału krajowego i pojedynczych posłów wniesione, a uwzględniwszy w ten sposób całość materiału ustawodawczego w rozmaitych stadiach rozwoju, kończy poglądem na zasadnicze kierunki projektowanych reform, które poniżej w streszczeniu podajemy. Wszystkie te reformy zdążały do uchylecia niedogodności, które ztąd powstały, że największa część gmin nie posiada dostatecznych środków materialnych i intelektualnych do sprawowania administracyi publicznej w tych warunkach, w jakich je postawiła nowa ustawa gminna. By dojść do tego celu, są dwie różne, projektowane drogi.

Jedni chcieli przenieść te zadania miejscowej administracyi, które ustawa na gminy wkłada, na gminy zbiorowe lub okręgi gminne, — drudzy przeciwni tworzeniu nowych, zbiorowych ciał administracyjnych, żądali, by wzmocniono kontrolę wyższych władz autonomicznych nad administracyą gminną.

W ten sposób sformalizował autor kwestyą gminną, czem w zupełności dopiął celu, jaki swjej pracy założył.

W dalszy rozbiór, którą z tych dróg uważa za odpowiedniejszą, autor się nie wdaje, zaznaczył jedynie stanowisko, jakie wobec projektowanych reform Wydział krajowy zajmuje.

Praca ta jest nadzwyczaj cenną dla obznajomienia się ze stosunkami gminnymi kraju naszego. Treściwość i jedyność przedstawienia obok dokładności w szczegółach, styl jasny, ściśle przedmiotowy czynią ją pożądanym podręcznikiem dla tych, którzy urządzenia dawniejsze i historyczny rozwój ich aż do najnowszych czasów poznać pragną, a przyczyni ona się niemało do wyjaśnienia kwestyi reformy gminy, obecnie na porządku dziennym będącej. W. B.

Rozporządzenia i okólniki urzędowe.

Rozporządzenie c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 19 września 1877 l. 3450, dotyczące się zezwolenia na wystawienie budynków na gruntach kolei żelaznych — do c. k. władz krajowych (z wyjątkiem czeskiej, morawskiej, styryjskiej i solnogradzkiej).

Celem zachowania jednolitego postępowania w sprawie zezwolenia na wystawienie budynków na gruntach ukończonych już kolei żelaznych, oznajmia się stosownie do zasad w innych krajach obowiązujących i za porozumieniem się z c. k. Ministerstwem handlu co następuje:

Jakkolwiek § 10 lit. a) rozp. min. z 14 września 1854 nr. 238 dz. u. p. postanawia, iż przy budowie kolei żelaznych i szczegółowych przedmiotów kolejowych, ogólne przepisy budownicze ściśle zachowane być mają, to jednak istniejące w poszczególnych krajach a względnie miastach ustawy budownicze do budowy kolei żelaznej tylko o tyle mogą być zastósowane, o ile zgadzają się z postanowieniami powołanego rozporządzenia ministeryalnego, gdyż takowe odnoszą się do przedmiotu ustawodawstwa, Radzie państwa zastrzeżonego, a zatem przez ustawy krajowe nie mogą być zmienione.

Gdy tedy sprawy, odnoszące się do wykonania postanowień cyt. rozp., w myśl § 13 tego rozp. należą do kompetencji władz administracyjnych — a pod temi ze względu na czas wydania cyt. rozp. rozumiane są władze rządowe, gdy dalej o poszukiwaniu ewentualnych interesów gminy § 6 cyt. rozp. zawiera odnośne postanowienie, a czynienie różnicy między ukończonemi a ukończyć się mającemi kolejami nie byłoby uzasadnionem, przeto urzędy gminne do zezwolenia na wystawienie budynków na gruntach kolei żelaznych nie są powołane, a celem uzyskania zezwolenia na budowę wspomnionego rodzaju postępywać należy li tylko wedle rozp. min. z 14 września 1854 nr. 238 dz. u. p. i § 11 rozp. Min. handlu z 4 lutego 1871 nr. 8 dz. u. p.

W tym samym duchu wydane będzie także ze strony c. k. Ministerstwa handlu odpowiednie rozporządzenie do przedsiębiorstw kolejowych.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z 2 stycznia 1878 l. 32.465 o oddaniu aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie pod dozór i zarząd gal. Reprezentacji krajowej. (Intymat kraj. Dyr. Skarbu z 19 stycznia 1878 l. 1095).

Wedle oznajmienia Ministerstwa sprawiedliwości, raczył Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z 26 listopada 1877 najłaskawiej zezwolić, ażeby zostające dotychczas pod dozorem i zarządem Sądów archiwów aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie jako instytucje krajowe pod warunkami między c. k. Rządem a gal. Wydziałem krajowym ustanowionymi pod dozór i zarząd galicyjskiej Reprezentacji oddane zostały:

O tem zawiadamia się c. k. Dyrekcją odnośnie do tutejszego rozporządzenia z 23 marca 1854 l. 11764/959 (dod. do dzien. rozp. pag. 110) z tą uwagą, że ugodzone warunki oddania tych archiwów zawierają także postanowienie, iż władzom centralnym i krajowym jakoteż ich zastępcom przysługują prawo bezpłatnego używania t. j. przejrzania i podnoszenia odpisów aktów archiwalnych i ksiąg, a to w godzinach urzędowych i pod dozorem urzędnika archiwalnego, że jednakże Reprezentacji krajowej służy prawo oznaczenia taks, za używanie archiwów przez osoby prywatne opłacać się mających, które to taksy wpływają do funduszu krajowego.

Po dokonaniem oddania archiwów gal. Wydziałowi krajowemu, które już zarządzane zostało, ustaje ważność

wydanej względem czynności przy lwowskim archiwie najw. postanowieniem z 11 stycznia 1810 ordynacji taksalnej, zmienionej po części min. rozp. z 9 maja 1849 nr. 244 dz. u. p.; niemniej rozporządzenia min. z 12 marca 1854 nr. 61 dz. u. p. dotyczącego się należności za czynności urzędowe urzędników archiwalnych w Krakowie.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z 20 grudnia 1877 l. 27.413, dotyczące się obliterowania stempli na zagranicznych, przydłużkiem zaopatrzonych wekslach. (Intymat krajowej Dyrekcji Skarbu z 16 stycznia 1878 l. 59.847 z r. 1877).

Z kół kupieckich podniesioną została wątpliwość, że przy wekslach z zagranicy do kraju przesyłanych, a przydłużkiem (*allonge*) zaopatrzonych, na których marki stempłowe niżej ostatniego za granicą położonego podpisu przymocowane i urzędownie obliterowane bywają, strony w razie odłączenia przydłużka od weksla, nie są w stanie udowodnić uiszczenia należności stempłowej i w ten sposób ochronić się przed niekorzystnymi w ustawie za nieuiszczenie należności zagrożonymi skutkami, jakkolwiek należytość istotnie w zupełności uiszczoną została. Z tego powodu poleca się, ażeby w razie przedłożenia do obliterowania zaopatrzonych przydłużkiem zagranicznych weksli, na których marki stempłowe niżej ostatniego za granicą położonego podpisu na samym przydłużku przymocowane i obliterowane być mają, na wyraźne żądanie stron zamieszczoną była przez organa urzędujące na samym wekslu zaopatrzona wyciskiem stampilii uwaga: „Marki stempłowe w kwocie (należytość wypisać literami) na przydłużku obliterowano“.

Rozporządzenie c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 24 stycznia 1878 l. 18.327 o rekwiizycjach węgierskich Sądów w sprawie sprostowania tutejszo-krajowych metryk.

Z powodu pewnego przypadku, w którym kr. węg. władza sądowa w celu uwidocznienia rozwiązania małżeństwa w metrykach ślubnych bezpośrednio odniosła się do właściwego ewangelickiego urzędu parafialnego tutejszej połowy państwa, postanowiło król. węg. Ministerstwo sprawiedliwości na skutek tutejszego wezwania, rozporządzić okólnikiem z 12 grudnia 1877 l. 16028 wszystkim Trybunałom sądowym w kraju, ażeby rekwiizycje dotyczące się sprostowania, zmiany lub uzupełnienia metryk austriackich krajów, na przyszłość nie bezpośrednio do poszczególnych urzędów parafialnych, lecz do odnośnej politycznej władzy krajowej, a to w drodze król. węg. Ministerstwa sprawiedliwości stosowały.

O czem się JWP. odnośnie do tutejszego rozporz. z 28 listopada 1859 l. 10901 zawiadamia.

Wiadomości potoczne.

Dziennik ustaw państwa: Część I (z 10 stycznia b. r.) nr. 3: ustawa z 31 grudnia 1877 o zmianie niektórych postanowień procedury karniej co do zażaleń nieważności. — Część II (z 22 stycznia) nr. 5: rozp. min. z 31 grudnia 1877 o załatwianiu spraw katolickich gmin parafialnych przez reprezentacje gmin wiejskich; nr. 6: ustawa z 3 stycznia 1878 o kontyngensie rekrutów na rok 1878; nr. 7: rozp. min. z 4 stycznia uzupełniające przepisy §§ 4 i 34 rozp. z 25 marca 1875 nr. 39 dz. u. p.; nr. 8: rozp. min. z 8 stycznia o uzupełnieniu i zmianie ustępu 3 taryfy z 19 grudnia 1872 nr. 171 dz. u. p. — Część III (z 5 lutego) nr. 11: rozp. m. z 27 stycznia o urządzeniu, sprawdzaniu i cechowaniu beczkomiaru Strampfera. — Część V (z 22 lutego) nr. 14: ustawa z 23 stycznia o ustanowieniu powiernictwa Józefa br. Baworowskiego; nr. 15: rozporz. z 29 stycznia o zmianie okręgu niektórych Sądów powia-

towych i kolegialnych w Galicyi. — Część VI (z 16 marca) nr. 18: rozp. z 27 lutego o egzaminach nauczycieli szkół rolniczych; nr. 19: ustawa z 2 marca o uwolnieniu pożyczki dla regulacji Dunaju od podatku i opłat i o ulokowaniu majątków fundacyjnych i pupilarnych w obligacjach udziałowych téjże pożyczki. — Część VII (z 27 marca) nr. 20: rozp. z 15 marca o jeźdźnym dla dyurnistów; nr. 21: rozp. z 20 marca o zmianie § 48 regulaminu dla ruchu kolejowego z 25 lipca 1877 nr. 69 dz. u. p. — Część VIII (z 30 marca) nr. 23: ustawa z 29 marca o przedłużeniu ważności ustawy z 24 grudnia 1867 nr. 2 dz. u. p. z r. 1868 i t. d. — Część X (z 30 marca) nr. 27: ustawa skarbowa na r. 1878. — Część XII (z 5 kwietnia) nr. 29: ustawa z 3 kwietnia o porozumieniu się obydwóch części monarchii celem umorzenia 80-milionowego długu bankowi narodowemu. — Część XIII (z 12 kwietnia) nr. 30: ustawa z 18 lutego o wywłaszczeniu na cele budowy i ruchu kolei żelaznych; nr. 31: ustawa z 18 marca o przedawnieniu stałych podatków, opłat za nadane pola górnicze i wyłączenia, podatków konsumcyjnych, taks i należności. — Część XIV (z 1 maja) nr. 37: rozp. z 28 kwietnia o zakazie wywozu torpedów; nr. 38: rozp. z 30 kwietnia o zmianie formularza listów przewozowych. — Część XV (z 10 maja) nr. 40: rozp. z 3 maja o wynagrodzeniu kosztów asystencyi obrony krajowej dostarczonej administracji cywilnej. — Część XVI (z 26 maja) nr. 42: ustawa z 22 maja o dalszém przedłużeniu ustawy z 24 grudnia 1867 nr. 2 dz. u. p. z r. 1868 i t. d. — Część XVIII (z 30 maja) nr. 47 i 48: o przedłużeniu statutu bankowego i kontraktu z austr.-węg. przedsiębiorstwem Lloyd. —

Wiadomości urzędowe

od 10 do 16 września 1878.

(W nawiasie wskazana liczba urzęd. Gazety Lwowskiej).

Mianowania. Karol Duchiewicz prowadzącym księgę gruntową przy Sądzie obw. w Przemyśle.

Przeniesienia. Prow. księgę grunt. Antoni Kawalerski z Przemyśla do S. o. w Samborze.

Z Izby notaryalnych. Akty i księgi notariusza Karola Wawrauscha w Komarnie złożono z powodu przesiedlenia się w archiwum S. o. w Przemyśle. — Subst. not. Władysław Janicki delegowany do sporządzania aktów pośmiertnych, do kompetencji Sądu pow. w Sądowej Wiszni należących.

Uwaga (do upadł.). W konk. Machli Singer w Przemyśle, kom. konk. adj. Stobiecki. (227).

Niewłasnowolni. Danyło Szkawrinko z Załuki marn., kur. Wasyl Petracz; uchw. Sądu obwod. w Stanisławowie z dnia 13 kwietnia l. 4093, ogł. S. p. w Haliczu z 23 kwietnia l. 3594. (224). — Maryanna Wańczykowa i Rozalia Wańczykowa na córki ś.p. Józefa Wańczyka rodem z Januszowy umysłowo upośledzone, kur. Józef Bocheński, uchw. S. o. w Nowym Sączu z 15 czerwca l. 2339, ogł. S. p. tamże z 13 lipca l. 5931. (225). — Zygmunt Rogowski wachmistrz rachunkowy, chory na umyśle, kur. Major Karol Eisenstein, ogł. S. p. w Brodach z 28 maja l. 1746. (225). — Dawid Hersz Schneebalg właśc. realności w Kołomyi obłąkanym, kur. Juda Hersz Stempel, uchw. i ogł. S. o. w Kołomyi z 29 sierpnia l. 7774. (226). — Jan Budniak z Brodów marn., kur. Mikołaj Dylno, ogł. Sądu pow. w Brodach z 13 sierpnia l. 5005. (226).

Ogłoszenia urzędowe.

L. 8000.

Ogłoszenie.

L. 74.

Złoczowski c. k. Sąd obwodowy jako handlowy podaje do wiadomości, że wskutek uchwały z dnia 27 lipca 1878 l. 5474 w rejestrze handlowym dla firm wspólnych II, str. 71, 72 n. 21/3 przy zapisanej tamże pod firmą: „Brodzki młyn parowy“ spółce akcyjnej zaprotokołowano dnia 27 sierpnia 1878:

a) wykreślenie występujących z rady zawiadowczej członków Franciszka Schnell i Oktawa Sala i

b) wpisanie wybranych w ich miejsce do rady zawiadowczej przez walne zgromadzenie akcjonariuszów rzeczonoj spółki, dnia 17 maja 1878 w Brodach odbyte: Artura Schnell, właściciela dóbr w Starych Brodach zamieszkałego i Adolfa H. Byk, kupca w Brodach zamieszkałego.

Złoczów dnia 2 września 1878.

Piasecki.

Nr. 41138.

Ogłoszenie.

L. 75.

C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszém, że firma: „Józef Malicki“ w rejestrze handlowym dla firm pojedynczych dnia 10 sierpnia 1878 wykreślona — zaś firma: „Józef Malicki & Ludwik Oktaw Krzeczkowski“ w rejestrze handlowym dla firm spółkowych dnia 10 sierpnia 1878 wpisana została i przy niej w rubryce 6 uwidoczniiono, że spółka jest jawną i zawiązaną została na podstawie umowy ustnej dnia 10 maja 1878, że przedmiotem téj spółki jest handel sukniemi męzkimi (krawiecki), że przy podpisywaniu téj firmy używać się będzie: „J. Malicki i Krzeczkowski“ i że do podpisywania téj firmy uprawnionym jest jedynie tylko p. Ludwik Oktaw Krzeczkowski z wyraźném wyłączeniem Józefa Malickiego, wreszcie że spółkę tę zewnątrz tylko p. Ludwik Oktaw Krzeczkowski zastępywać ma prawo, mając udział w własności pięciu szóstych części.

Z c. k. Sądu krajowego jako handlowego.

Lwów dnia 17 lipca 1878.

Teodorowicz.

Ogłoszenia prywatne.

Dr. Karol Stromenger

otworzył

KANCELARYĄ ADWOKACKĄ

we Lwowie,

przy ulicy Karola Ludwika nr. 5 na II piętrze.

T r e ś ć :

Projekty Wydziału krajowego tyczące się zmiany ustawy gminnej i ustawy o Reprezentacji powiatowej. — Przegląd tygodniowy. — Praktyka sądowa. — Orzeczenia Trybunału administracyjnego. — Korespondencje. — Recenzja. — Rozporządzenia i okólniki urzędowe. — Wiadomości potoczne. — Wiadomości urzędowe. — Ogłoszenia urzędowe i prywatne.